

7/73165

GL 28

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
DıŐ Politika, Analiz ve EŐgüdümlü Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-72763276-610-35136817
Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. HiŐyar
Özsoy 7/73165

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi : 21.10.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-1097931 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Sayın HiŐyar Özsoy'un 7/73165 yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.



Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışişleri Bakanı

Ek: 1



**DIYARBAKIR MİLLETVEKİLİ SAYIN HİŐYAR ÖZSOY'UN 7/73165 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU:

Komđu olduğumuz iki ũlkede yaŐanan kadına yönelik Őiddetin rnemkleri son günlerde basın ve yayın organlarında önemli bir gündem olmuŐtur. Bu olayların ilki İran' da genç bir Kürt kadının "ahlak polisleri" tarafından göz altına alınarak iŐkence sonucu hayatını kaybetmesidir. 22 yaŐındaki Mahsa Amini 13 Eylül'de Tahran'da ahlak polisi olarak bilinen İrŐad Devriyesi tarafından "baŐörtüsü kurallarına uymadığı" gerekçesiyle gözaltına alınmıŐtır. Amini'nin gözaltında uğradığı iŐkence nedeniyle komaya girdiği ve sonrasında da hayatım kaybettiği basına yansımıŐtır. Genç kadının iŐkence sonucu hayatını kaybetmesinin ardından hem İran'da hem de Türkiye dahil çeŐitli ũlkelerde protesto gösterileri yapılmıŐ birçok uluslararası kurum İran hkmetini kınayan açıklamalar yapmıŐtır.

YaŐanan bir diğer olay ise ũ ocuk annesi Ermeni bir kadın askerinin iŐkence edilerek öldürülmesidir. Azerbaycan askerleri tarafından esir alınan 36 yaŐındaki Ansuhan Apetyan'ın, Jermuk'ta sağ yakalandıktan sonra tecavüze uğradığı, iŐkence gördüğü ve vücudunun çeŐitli yerlerinin parçalandığı yönündeki haberler uluslararası medya organlarında görüntüler ile birlikte yaygın bir Őekilde yer almıŐtır. Bu olay ũzerine, Ermenistan'ın Azerbaycan hakkında savaŐ suları iŐlediĐi gerekçesiyle Uluslararası Adalet Divanı'na baŐvuru yaptığı da basına yansımıŐtır.

Bu baĐlamda;

1. Hkmet olarak ahlak polisleri tarafından iŐkence edilerek öldürülen Mahsa Amini hakkında ne düŐünüyorsunuz?
2. Amini'nin öldürülmesine ilişkin İran hkmetine yönelik bir giriŐiminiz, bir protestonuz oldu mu? Olacak mı?
3. Ermenistan ve Azerbaycan arasında yaŐanan çatıŐmalar sonucu yaŐamını yitiren Ermeni kadın asker Ansuhan Apetyan hakkında Azeri yetkililer ile bir temasınız oldu mu? Olayı kınayan bir açıklamada bulundunuz mu?
4. YaŐanan vahŐetin sorumlularının açığa çıkarılması ve cezalandırılması için olayı takip etmeyi düŐünüyor musunuz?
5. Azerbaycan'a "koŐulsuz destek" sunduĐunu ifade eden hkmetiniz, Ansuhan Apetyan'ın katledilmesine yönelik sessizliĐini sürdürmeye devam edecek mi?

YANIT:

İran'da Mahsa Amini'nin 16 Eylül tarihinde hayatını kaybetmesi ve bilahare yaŐanan olaylarda çok sayıda İran vatandaşının yaŐamını yitirmiŐ olmasından büyük ũznt duyuyoruz. İran'ın istikrarının ve toplumsal huzurunun korunmasına büyük önem veriyor, ũlkede bir an önce sknetin sağlanmasını arzu ediyoruz.

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĞI
(Z-72763276-610-35136817 sayılı yazının ekidir)

Azerbaycan ile Ermenistan arasındaki mevcut sorunların temel nedeni, Ermenistan'ın Azerbaycan'a karşı Kasım 2020'ye kadar sürdürdüğü saldırgan ve işgalci politikasıdır. Nitekim Ermenistan, 30 yıla yakın bir süre boyunca Azerbaycan'ın uluslararası tanınmış sınırları içerisinde yer alan Karabağ ve etrafındaki yedi rayonu (bölgeyi) işgal altında tutmuş, bu bölgeler Azerbaycan tarafından İkinci Karabağ Savaşı'yla 2020 yılında işgalden kurtarılmıştır.

İki ülke arasındaki çatışmalarda yaşandığı iddia edilen önergeye konu olaylara ilişkin olarak Azerbaycan Askeri Savcılığı'nın çok yönlü araştırma başlattığı Azerbaycan makamlarınca açıklanmış; Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı ve ilgili Azerbaycan makamları da bu konuda gerekli açıklamaları yapmışlardır.

Öte yandan Azerbaycan tarafı, Birinci Karabağ Savaşı ve İkinci Karabağ Savaşı'nda Ermenistan'ın Azerbaycanlı asker ve sivillere yönelik katliamlarını gündeme getirerek bugüne kadar yaklaşık 4 bin Azerbaycanlı asker ve sivilin akıbetinin belli olmadığını bildirmektedir. Aynı zamanda, işgalden kurtarılan Azerbaycan topraklarında toplu mezarların ortaya çıkarıldığı ve bu bölgelere Ermenistan tarafından döşenen mayınlar nedeniyle yalnızca ateşkes sonrası dönemde 240'tan fazla Azerbaycan vatandaşının hayatını kaybettiği veya yaralandığı da Azerbaycan makamlarınca açıklanmıştır. Ermenistan tarafının bu konuda herhangi bir araştırma veya soruşturma başlatmadığı ve Azerbaycanlılara yönelik insanlık suçlarının faillerinin tespiti için çalışma yürütmediği dikkati çekmektedir.

Türkiye'nin beklentisi, Güney Kafkasya'nın tamamını kapsayacak bir normalleşme süreci ile kalıcı barış ve istikrarın tesisidir. Ermenistan bu doğrultuda 9 Kasım 2020 Üçlü Bildirisi'nde taahhüt ettiği yükümlülüklerini yerine getirmelidir.